

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ФІТОТЕРАПІЇ»

Компонента освітньої програми – *вибіркова* (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Спеціальність	014.05 «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»
Галузь знань	01 – Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Решетюк Олеся Володимирівна, к.б.н., доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності https://botany.chnu.edu.ua/kolektyv-kafedry/reshetiuk-olesia-volodymyrivna/
Контактний тел.	+38 (037) 53 12 52
Е-mail:	o.reshtyuk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2360
Консультації	четвер, з 16.00 до 18.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни: Навчальна дисципліна надає можливість не тільки засвоїти основні теоретичні аспекти фітотерапії та узагальнити отримані в процесі навчання знання про лікарські рослини і засоби рослинного походження, а й набути практичних навичок з їх використання для профілактики захворювань та в реабілітаційному процесі. Це важливо, тому що майбутні вчителі біології не лише здобудуть знання, які зможуть використати в повсякденному побуті, але і при організації урочної та позаурочної роботи з учнями в школі.

Мета навчальної дисципліни: сформувати у майбутніх вчителів біології цілісне уявлення про можливості, форми і методи фітотерапії на основі знань про місцевої види флори як природного джерела оздоровлення, відновлення організму людини; навчити знаходити та визначати за морфологічними ознаками офіційні та неофіційні ЛР у природі, періоди їх раціональної заготівлі, умови сушіння та використання; засвоїти основні принципи фітотерапії, правила складання рецептури зборів та чаїв; трактувати взаємозв'язок між біологічно активними речовинами лікарських рослин та їх фітотерапевтичними ефектами. **Предметом** навчальної дисципліни є лікування різноманітних захворювань людини, заснований на використанні лікарських рослин та комплексних препаратів з них.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ФІТОТЕРАПІЇ	
Тема 1	Предмет, задачі та основні принципи фітотерапії. Ресурси лікарських рослин України та нормативно-правові основи їхнього використання
Тема 2	Принципи класифікації лікарських рослин. Групи лікарських рослин за дією на організм людини. Основні принципи лікування рослинною сировиною
Тема 3	Рослинна лікарська сировина як джерело біологічно активних речовин
Тема 4	Токсичні лікарські рослини та негативні ефекти їхньої дії
Тема 5	Сільськогосподарські та технічні культури як джерело отримання БАР та застосування їх при терапії різних захворювань
Тема 6	Рідкісні лікарські рослини України та їхня охорона

Тема 7	Облік ресурсів лікарських рослин. Особливості заготівлі, зберігання і консервування лікарської сировини.
Тема 8	Проблеми раціонального використання, охорони та відтворення ресурсів лікарських рослин України
Тема 9	Інтродукція лікарських рослин, як шлях збереження, вивчення та охорони їхнього генофонду
МОДУЛЬ 2. ПРИКЛАДНА ФІТОТЕРАПІЯ (ЛІКАРСЬКА РОСЛИННА СИРОВИНА РІЗНОЇ ДІЇ НА ОРГАНІЗМ)	
Тема 10	Рослини з антибактеріальною та антивірусною дією та можливості їхнього використання у лікувальних цілях
Тема 11	Фітотерапія алергічних захворювань
Тема 12	Вітаміноносні лікарські рослини
Тема 13	Рослини з лікувальним ефектом при серцево-судинних захворюваннях
Тема 14	Рослини з впливом на систему крові та гемопоєз. Імуномодулюючі фітозасоби
Тема 15	Рослини з терапевтичним впливом на центральну нервову систему (неврози)
Тема 16	Наркотичні та стимулюючі лікарські рослини
Тема 17	Рослини із лікувальним ефектом при захворюваннях шлунково-кишкового тракту. Антигельмінтна дія рослин
Тема 18	Медичні рослини з впливом на травну систему та метаболічні процеси
Тема 19	Рослини із лікувальним ефектом при захворюваннях печінки та жовчних проток
Тема 20	Лікарські рослини як засіб боротьби з паразитами людини
Тема 21	Рослини із лікувальним ефектом при захворюваннях нирок, сечовивідних шляхів та гінекологічних захворюваннях
Тема 22	Рослини з терапевтичним ефектом при хворобах сечовидільної системи
Тема 23	Рослини із лікувальним ефектом при захворюваннях органів дихання
Тема 24	Рослини із лікувальним ефектом при ревматичних захворюваннях і порушенні обміну речовин
Тема 25	Лікарські рослини антиканцерогенної дії
Тема 26	Рослини із лікувальним ефектом при хворобах шкіри, ураженнях слизових оболонок та у хірургічній практиці
Тема 27	Рослини з терапевтичним впливом на органи чуття
Тема 28	Медичні рослини як засіб боротьби зі шкідливими звичками
Тема 29	Фітотерапія в дерматології та косметології. Ароматерапія

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Форми організації навчальної роботи

- загальні (групові/індивідуальні, аудиторні/поза аудиторні);
- конкретні (лекції, практичні заняття, індивідуальна/групова консультація, виконання самостійних / індивідуальних дослідницьких завдань)

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні: пояснювально-ілюстративний (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог, обговорення в групі)
- наочні: пояснювально-ілюстративний; презентації; використання навчального обладнання, матеріалів;
- практичні (робота з навчально-методичною літературою, проектування педагогічної технології, виконання практичних завдань самостійної роботи);

Методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду, проектування професійних ситуацій);

Методи стимулювання і мотивації навчання: проблемно-пошукові методи; навчальні дискусії; аналіз проблемних ситуацій;

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: усний/письмовий контроль; оперативний контроль; самоконтроль;

Освітні технології навчання (інноваційні технології): інформаційно-комунікаційні, інтерактивного навчання, технології студенто-центрованого навчання, особистісно-орієнтованого навчання; проблемного навчання; кооперативного навчання; розвивального навчання; проєктного навчання; критичного навчання

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: проводиться під час проведення семінарських занять і самостійної роботи. Має на меті перевірку теоретичних знань та рівня підготовки студента до виконання конкретного прикладного завдання. Форми і засоби діагностики поточного контролю: оцінювання підготовки до заняття, виконання завдань, самостійних робіт, активність на занятті, тестування, оцінювання індивідуальних завдань, письмове й усне опитування. *Форма поточного контролю – усна чи письмова (опитування, тестування, контрольна робота, ессе, виконання творчого завдання, відповідь студента та ін.).*

Підсумковий контроль – проводиться з метою оцінки й узагальнення результатів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universitytetu.pdf
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwwb/polozhennia-chnu-pro-plahi_at-2023plusdodatky-31102023.pdf

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Барна М. Декоративні лікарські рослини. Тернопіль: Підруч. і посібн. 2006. 80 с.
2. Державна Фармакопея України : в 3 т. / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». 2014.
3. Лікарські рослини: Енциклопедичний довідник / Відп. ред. А.М. Гродзінський. К.: Українська Енциклопедія ім. М.П. Бажана.1992. 544 с.

4. Лікарські рослини: технологія вирощування та використання / за ред. Проф.. Б.ЄЯкубенка. К.: Ліра-К. 2020. 598с.
5. Мінарченко В.М. Лікарські судинні рослини України (медичне та ресурсне значення). К.: Фітосоціоцентр, 2005. 324 с.
6. Решетюк О.В., Терлецький В.К., Філіпенко А.Б. Лікарські рослини Полісся з основами фітотерапії. Луцьк: Твердиня. 2007. 190 с.
7. Сучасна фітотерапія: навч. посіб. / [С. В. Гарна та ін.] ; Нац. фармацевт. ун-т. Харків : Друкарня Мадрид. 2016. 579 с.
8. Товстуха С.С. Фітотерапія. К.: Здоров'я. 1993. 368 с.
9. Фармакогнозія: базовий підруч. для студ. вищ. фармац. навч. закл. (фармац. ф-тів) IV рівня акредитації / за ред. В.С. Кисличенко. Харків : НФаУ : Золоті сторінки. 2015. 736 с.
10. Фармакогностичні основи фітотерапії: метод. рек. для студентів V курсу фармацевт. ф-ту (клініч. фармація) / Львів. нац. мед. ун-т ім. Данила Галицького, Каф. фармакогнозії і ботаніки ; [уклад. Антонюк В. О.]. Львів. 2013. 69 с.
11. Червона книга України. Рослинний світ / під ред. Я.П. Дідуха. К.: Фітосоціоцентр, 2009. 900 с.
12. Державний реєстр лікарських засобів України. URL: <http://www.drlz.kiev.ua/>
13. Фітотерапія. Науковий журнал. URL: http://archive.nbu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Fch/
14. Фітотерапія. Фармацевтична енциклопедія. URL: <http://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/406/fitoterapiya>

*Детальна інформація щодо вивчення курсу «Назва навчальної дисципліни» висвітлена у
робочій програмі навчальної дисципліни
[посилання на робочу програму навчальної дисципліни,](#)
[що розміщена на сайті кафедри](#)*